

ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН БАРААНЫ ГААЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ НӨХӨН БИЧИХ ГАРЫН АВЛАГА

Улаанбаатар хот 2021.10.01

Гарчиг

Зургийн жагсаалт	3
Хүснэгтийн жагсаалт	3
НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ	4
Үйлчилгээ цэс	4
Бүрдүүлэлт цэс	5
Системд бүртгүүлэх	6
Системд нэвтрэх	6
ХОЁР. ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН БАРААНЫ ГААЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ НӨХӨН БИЧИХ ЗААВАР	8
Үндсэн мэдээлэл оруулах алхам	10
Ачаа эргэлтийн мэдээлэл оруулах алхам	15
Барааны мэдээлэл оруулах алхам	16
Бичиг баримтын мэдээлэл оруулах алхам	21
Хэрэглэгчийн цэстэй ажиллах	26

Зургийн жагсаалт

Зураг 1. Үйлчилгээ цэс харагдах байдал	5
Зураг 2. Бүрдүүлэлт цэс харагдах байдал	5
Зураг 3. Системд нэвтрэх товч	6
Зураг 4. Системд бүртгүүлэх	6
Зураг 5. Системд нэвтрэх	7
Зураг 6. Системд нэвтрэх нөхцөл зөвшөөрөх	7
Зураг 7. Үйлчилгээ цэс, үйлчилгээний дэлгэрэнгүй мэдээлэл харах хэсэг	8
Зураг 8. Экспорт, импортын барааны гаалийн мэдүүлэг танилцуулга	8
Зураг 9. Гаалийн мэдүүлэг нөхөн бичих	9
Зураг 10. Үндсэн мэдээлэл алхмын мэдээлэл оруулах хэсэг	10
Зураг 11. Үндсэн мэдээлэл алхамд мэдээлэл оруулсан байдал	14
Зураг 12. Ачаа эргэлт мэдээлэл алхмын мэдээлэл оруулах хэсэг	
Зураг 13. Манифестын мэдээлэл татах хэсэг	16
Зураг 14. Бараана мэдээлэл алхмын бараа бүртгэх хэсэг	16
Зураг 15. Барааны мэдээлэл алхмын бичсэнээс хуулах цонх	17
Зураг 16. Барааны мэдээлэл алхмын бараа бүртгэх цонх	18
Зураг 17. Барааны мэдээлэл алхмын барааны жагсаалт хэсэг	21
Зураг 18. Бичиг баримтын мэдээлэл алхмын бүртгэх хэсэг	
Зураг 19. Бичиг баримтын мэдээлэл бүртгэх цонх	
Зураг 20. Бичиг баримтын жагсаалт харуулах хэсэг	23
Зураг 21. Хяналт цонх - хяналтын мэдээлэл зөрүүтэй үед харагдах хэсэг	24
Зураг 22. Хяналт цонх - хяналтын мэдээлэл зөрүүгүй	25
Зураг 23. Хүлээн авсан мэдүүлгийн төлөв харагдах хэсэг	25
Зураг 24. Бүртгэлтэй хэрэглэгчийн цэс харуулах хэсэг	26
Зураг 25. Бүртгэлтэй хэрэглэгчийн цэстэй ажиллах хэсэг	26

Хүснэгтийн жагсаалт

Хүснэгт 1. Үндсэн мэдээлэл алхмын талбаруудын тайлбар	11
Хүснэгт 2. Ачаа эргэлтийн мэдээлэл алхмын талбаруудын тайлбар	15
Хүснэгт 3. Бараа бүртгэх хэсгийн талбаруудын тайлбар	19
Хүснэгт 4. Бичиг баримтын мэдээлэл хавсаргах хэсгийн талбаруудын талбар	23

НЭГ. ЕРӨНХИЙ МЭДЭЭЛЭЛ

Гаалийн цахим үйлчилгээний систем нь иргэн, хуулийн этгээдэд гаалийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр нэг цэгээс хүргэх портал систем юм. Та www.gaali.mn хаягаар "Гаалийн цахим үйлчилгээний систем"-д хандах боломжтой бөгөөд сайтад хандсанаар

- ✓ Иргэн, ААН өөрсдөө гаалийн мэдүүлгээ нөхөн бичиж, дагалдах бичиг баримтыг цахимаар илгээх
- ✓ Гаалийн татвар хураамжийг цахимаар төлөх (Qpay, Social pay, Epayment), татварын буцаан олголтыг цахимаар авах
- ✓ Гаалийн байгууллагаас авах 3 төрлийн лавлагаа тодорхойлолтыг цахимаар авах
- Экспорт, импортын мэдүүлэг явцыг харах, ачааны байршил шалгах, лавлагаа үйлчилгээний явц шалгах
- Гаалийн байгууллагаас олгож буй энгийн болон тусгай зөвшөөрлүүдийн талаарх мэдээ мэдээлэл авах
- Итгэмжлэгдсэн аж ахуйн нэгж (ИААН), хүсэлт илгээх
- ✓ Гаалийн төв лабораторид магадлан шинжилгээ хийлгэх хүсэлт илгээх
- ✓ Барааны ангилал (БТКУС)-ын талаарх дэлгэрэнгүй мэдээлэл авах, татвар хураамж болон бичиг баримтын тавигдах шаардлагын талаар дэлгэрэнгүй мэдээлэл авах
- 🗸 Гадаад худалдааны барааны статистик мэдээлэл авах
- ✓ Гаалийн байгууллага, зуучлаг байгууллага, ачааны байршил, бүрдүүлэлтийн горим гэх мэт гаалийн байгууллагатай холбоотой олон нийтэд гаргаж буй лавлах сангийн мэдээлэл авах
- ✓ Гаалийн байгууллагатай холбоотой мэдээ мэдээлэл авах боломжтой.

Үйлчилгээ цэс

"Гаалийн цахим үйлчилгээний систем"-ийн "**Үйлчилгээ**" цэс дээр дарснаар гаалийн байгууллагаас цахимаар авч болох үйлчилгээнүүдийн жагсаалт гарч ирнэ. Үйлчилгээ цэс нь дэд төрлүүдтэй ба тухайн төрөлд хамаарагдах үйлчилгээнүүдээс хайлт хийх нь хэрэглэгчид илүү ойлгомжтой, цэгцтэй байх нөхцөлийг хангаж өгсөн. Мөн Иргэн, Аж ахуйн нэгж байгууллага авах үйлчилгээнүүдийг ангилж өгснөөрөө давуу талтай. Өөрт хэрэгттэй үйлчилгээгээ хайлтын хэсгээс үйлчилгээний нэрээр хайх боломжтой.

HOLE AND	ГААЛИЙН ЦА ҮЙЛЧИЛГЭЭН	ХИМ НИЙ СИСТЕМ		Э Нэвтрэх
HYY	Р БАРААНЫ АНГИЛАЛ, ТАТ	ВАР СТАТИ	ТИК МЭДЭЭ МЭДЭЭЛЭЛ ЛАВЛАХ САН ҮЙЛЧИЛГЭЭ БҮРДҮҮЛЭЛТ	
Нүүр	Үйлчилгээний жагсаал	т		
٨	Иргэн 🏛 Аж ахуйн н	нэгж байгуул	лага	Үйлчилгээний нэрээр хайх 오
	Бүх үйлчилгээ Бүртгэл, хүсэлт	13 J 3	авлагаа, тодорхойлолт ^{/йлчилгээ}	
	Лавлагаа, тодорхойлолт	3	Гаалийн байгууллагад татварын өртэй эсэх тодорхойлолт (Иргэн)	Дэлгэрэнгүй
	Гаалийн бүрдүүлэлт	4		
e.	Төлбөр, тооцоо	2	Гаалийн мэдүүлгээр бүрдүүлэлт хийсэн барааны лавлагаа	Дэлгэрэнгүй
			Гаалийн зөрчлийн лавлагаа (Иргэн)	Дэлгэрэнгүй

Зураг 1. Үйлчилгээ цэс харагдах байдал

Бүрдүүлэлт цэс

Бүрдүүлэлт цэсэд гаалийн бүрдүүлэлттэй холбоотой дараах 4 төрлийн мэдүүлэг байгаа бөгөөд дэлгэрэнгүй тайлбар уншсанаар аль мэдүүлгийг нөхөн бичихээ сонгон бичих боломжтой.

Ф ГААЛИЙН ЦАХИМ РИЛЧИЛГЭЭНИЙ СИС	тем		Э Нэвтрэх
НҮҮР БАРААНЫ АНГИЛАЛ, ТАТВАР С	ГАТИСТИК МЭДЭЭ МЭДЭЭЛЭЛ ЛАВЛАХ СА	АН ҮЙЛЧИЛГЭЭ БҮРДҮҮЛЭЛТ	
Нүүр / Бүрдүүлэлт			
А Иргэн 	йгууллага		Үйлчилгээний нэрээр хайх Q
Хувь хүний барааны гаалийн мэдүүлэг дэлгэрэнгүй	Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг дэлгэрэнгүй	Олон улсын шуудан илгээмжийн гаалийн мэдүүлэг дэлгэрэнгүй	Суудлын автомашины гаалийн мэдүүлэг дэлгэрэнгүй

*** "Хувь хүний барааны гаалийн мэдүүлэг"-ээр хувь хүний нэр дээр илгээсэн болон зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлд хамаарахгүй барааны үнийн дүн 3.000.000 /гурван сая/ төгрөгөөс доош бол гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

*** "Экспорт, импортын барааны гаалийн мэдүүлэг"-ээр хувь хүний нэр дээр илгээсэн болон зорчигчийн хувийн хэрэглээний эд зүйлд хамаарахгүй барааны үнийн дүн 3.000.001 төгрөг /гурван сая/-өөс дээш бол гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

*** "Олон улсын шуудан илгээмжийн гаалийн мэдүүлэг"-ээр улс хоорондын шуудан илгээмжээр захидал, боодол, илгээлтийн хэлбэртэй биет зүйлийг гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бол гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ. Та илгээмжийн дугаараа заавал мэдэх ёстойг анхаарна уу.

*** "Суудлын автомашины гаалийн мэдүүлэг"-ээр гаалийн хилээр суудлын тээврийн хэрэгсэл нэвтрүүлэх бол гаалийн бүрдүүлэлт хийнэ.

Зураг 2. Бүрдүүлэлт цэс харагдах байдал

Системд бүртгүүлэх

Системд нэвтрэх үйлдэл хийхийн тулд системд заавал бүртгүүлэх шаардлагатай. Системд бүртгүүлэхдээ сайтын баруун дээд буланд байрлах **"Нэвтрэх"** товч дээр дарахад шинэ хуудас үүсэх бөгөөд тухайн хуудасны **"Бүртгүүлэх"** товч дээр дарна.

Системд бүртгүүлэхдээ 2 төрлийн аргаар бүртгүүлнэ.

- ✓ Нэг удаагийн кодоор бүртгүүлэх Өөрийн нэр дээр бүртгэлтэй утасны дугаараар бүртгүүлэх
- Интернэт банкны эрхээр бүртгүүлэх Өөрийн ашигладаг интернэт банкны эрхээрээ бүртгүүлэх

Зураг 4. Системд бүртгүүлэх

БАНКНЫ ЭРХЭЭР БҮРТГҮҮЛЭХ

Системд нэвтрэх

"Гаалийн цахим үйлчилгээний систем"-ээс үйлчилгээ авах, мэдүүлэг бичихийн тулд системд заавал нэвтэрсэн байх шаардлагатай. Иргэн болон Аж ахуйн нэгж, байгууллага нь Үндэсний дата төвийн Танилт нэвтрэлт нэвтрэлтийн системийг ашиглан дараах аргуудаар системд нэвтрэх боломжтой.

mongolia				🎦 Гарын авлага	🐣 Бүртгүүлэх
нэг удаагийн кодоор нэвтрэ	¢	Б Тоон гарын үсгээр нэвтрэх		Банкны эрхээр нэ г	зтрэх
		НЭГ УДААГИЙН КОДООР НЭВТРЭХ			
		нэвтрэх			
	Регистри	йн дугаар			
	A 🗸 A	~			
	Нууц үг				
			\odot		
	🛆 Бүртгэ	а сэргээх			
		Нэвтрэх			

Зураг 5. Системд нэвтрэх

- Нэг удаагийн кодоор нэвтрэх Иргэний ашиглаж байгаа гар утасны дугаар тухайн иргэний өөрийн нэр дээр бүртгэлтэй тохиолдолд ДАН системд бүртгүүлэх боломжтой бөгөөд регистрийн дугаар болон ДАН системийн нууц үгийг оруулсны дараа хэрэглэгчийн утсанд ирүүлсэн нэг удаагийн кодоор баталгаажуулан нэвтрэх боломжтой.
- ✓ Тоон гарын үсгээр нэвтрэх Иргэн өөрийн нэр дээр бүртгэлтэй иргэний тоон гарын үсгээр, аж ахуйн нэгж байгууллагын хувьд байгууллагын тоон гарын үсэг ашиглан нэвтрэх боломжтой.
- ✓ Банкны эрхээр нэвтрэх Өөрийн нэр дээр бүртгэлтэй Хаан, Голомт, Худалдаа хөгжил, Капитрон, Төрийн банк гэх мэт интернэт банкны эрх болон төлбөр тооцооны Mostmoney, Socialpay аппликэйшний бүртгэлээрээ нэвтрэх боломжтой.

Дээрх аргуудаас аль нэгийг нь ашиглан нэвтрэх дарахад дараах цонх гарч ирэх бөгөөд **"Зөвшөөрөх"** товч дарснаар системд амжилттай нэвтэрнэ.

=	ceps.gaali.mn x	
Танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн Хандалтын бүртгэл	 Ургэний үнэмлэхний мэдээлэл дамжуулах сервис Та өөрийн мэдээллийг өгөхийг зөвшөөрч байна уу ? 	
Сүүлд нэвтэрсэн цаг	ЗӨВШӨӨРӨХ ТАТГАЛЗАХ	Сүүлд нэвтэрсэн нэвтрэлтийн

Зураг 6. Системд нэвтрэх нөхцөл зөвшөөрөх

ХОЁР. ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН БАРААНЫ ГААЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ НӨХӨН БИЧИХ ЗААВАР

"Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг үйлчилгээ"-г авахын тулд үйлчилгээний нэрийн ард байрлах **"Дэлгэрэнгүй"** товч дээр дарна.

НҮҮР БАРААНЫ АНГИЛАЛ, ТАТ	BAP CI	ГАТИСТИК МЭДЭЭ МЭДЭЭЛЭЛ ЛАВЛАХ САН ҮЙЛЧИЛГЭЭ БҮРДҮҮЛЭЛТ	
Нүүр / Үйлчилгээний жагсаал	т		
А Иргэн 🚖 Аж ахуйн	нэгж бай	агууллага	Үйлчилгээний нэрээр хайх Q
 Бүх үйлчилгээ Бүртгэл, хүсэлт 	13	Гаалийн бүрдүүлэлт 4 үйлчилгээ	
📔 Лавлагаа, тодорхойлолт	3	Хувь хүний барааны гаалийн мэдүүлэг	дэлгэөэнгүй
 Гаалийн бүрдүүлэлт Төлбөр, тооцоо 	2	Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг	Дэлгэвэнгүй
		Олон улсын шуудан илгээмжийн гаалийн мэдүүлэг	дэлгэрэнгүй
		Суудлын автомашины гаалийн мэдүүлэг	далганангия

Зураг 7. Үйлчилгээ цэс, үйлчилгээний дэлгэрэнгүй мэдээлэл харах хэсэг

"Экспорт, Импортын барааны мэдүүлэг" үйлчилгээний дэлгэрэнгүй мэдээлэл доорх байдлаар харагдана.

Гаалиян төв лабоовтоонд магадлан шинжилгээ хийх хүсэлт 🖗

Зураг 8. Экспорт, импортын барааны гаалийн мэдүүлэг танилцуулга

Дэлгэцэд тухайн үйлчилгээний талаарх дараах мэдээллүүд харагдана. Үүнд:

🗸 Танилцуулга

Үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын эрх зүйн орчны чиг үүрэгт заасан үйл ажиллагааны онцлогоос хамаарч иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагыг төрийн үйлчилгээгээр хангах зорилгын талаар болон үйлчилгээний талаарх танилцуулга мэдээллийг оруулна.

Баримт бичиг

Үйлчилгээний хүсэлт гаргагч төрийн үйлчилгээг олгох үндсэн шаардлага, тухайн байгууллагаас тодорхойлсны дагуу бүрдүүлэх бичиг баримтыг цахимаар хавсаргах жагсаалтыг харуулна.

Уйлчилгээний процесс

Хүсэлт гаргагч системээс үйлчилгээ авах хүсэлт илгээх болон үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагаас тухайн үйлчилгээний хүсэлтийг хүлээн авахаас эхлэн үр дүнг олгох хүртэлх шийдвэрлэх үйл ажиллагааны явцыг хүсэлт гаргагчид тодорхой харуулах мэдээллийг харуулна.

Төлбөрийн мэдээлэл

Холбогдох үйлчилгээг үзүүлэхэд төлбөртэй эсэх талаарх мэдээлэл болон төлбөрийн зориулалт, ангилал, дансны мэдээллийг харуулна.

🗸 Хууль эрх зүй

Тухайн үйлчилгээний хувьд эрх бүхий байгууллагаас баталсан баримт бичиг түүнийг дагалдан гаргасан журам заавар, стандарт маягт загварын мэдээллийг оруулж, холбогдох файлыг хавсаргана.

🗸 Асуулт хариулт

Үйлчилгээ авах иргэн, аж ахуйн нэгжээс тухайн үйлчилгээтэй холбоотойгоор тогтмол ирдэг асуулт, мэдээллийг нэгтгэн боловсруулж үйлчилгээ авах явцыг хөнгөвчлөх зорилгоор Үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагын зүгээс тодорхойлсон мэдээллийг харуулна.

Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг бөглөхийн тулд **"Гаалийн** мэдүүлэг нөхөн бичих" товч дээр дарснаар мэдүүлэг бөглөх талбар руу шилжинэ.

Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг	& Үйлчлүүлэгч	МУ-ын иргэн, Аж ахуйн нэгж, байгууллага
Гаалийн мэдүүлэг нөхөн бичих $ ightarrow $	📀 Үйлчилгээ үзүүлэх горим	Портал, Зуучлагч байгууллага,
	🚫 Шийдвэрлэх хугацаа	
	🔆 Үйлчилгээний заавар	

Зураг 9. Гаалийн мэдүүлэг нөхөн бичих

Гаалийн мэдүүлэг нөхөн бичих форм нь үндсэн 4 алхамтай.

- Ундсэн мэдээлэл
- 🗸 Ачаа тээврийн мэдээлэл
- Барааны мэдээлэл
- Бичиг баримтын мэдээлэл

Үндсэн мэдээлэл оруулах алхам

"Үндсэн мэдээлэл" алхам нь худалдах, худалдан авахтай холбоотой хэлцлийн мэдээлэл нөхөн бичих хэсэг бөгөөд дараах талбаруудыг бөглөнө.

Мөн * тэмдэглэгээтэй талбарын мэдээллийг заавал оруулахыг анхаарна уу.

D	үндсэн мэдээлэл Худалдах, худалдан авахтай холбоотой	* Гаалийн хил нэвтрүүлэх ялгаа: (Импорт 🔿 З	Экспорт							
_	хэлцлийн мэдээлэл нөхөн бичих	* Мэдүүлгийн төрөл:	: Мэдүүлгийн төрөл								
2)	ачаа эргэлтийн мэдээлэл Бараа, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнтэй хөрб, нээгслийн хэрэгслийн хөдөлгөөнтэй	 Бүрдүүлэлтийн горим: 	Бүрдүүлэлтийн	горим							
		* Гаалийн байгууллага:	Гаалийн байгуу	ллага							
3)	БАРААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ Барааны ангилал, нэр, марк, баглаа боодол,	 Мэдүүлсэн огноо: 	2021-10-03	H							
	тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт мэдээлэл нөхөн бичих	* Илгээгч:	Улс			Илгээг	ч нэр		Илгээг	ч утас	
	БИЧИГ БАРИМТЫН МЭДЭЭЛЭЛ		Хаяг								
	худалдааны оолон оусад дагалдах бичил баримтын электрон хуулбарыг хавсаргах.	* Илгээгч улс:	Илгээгч улс								
		* Хүлээн авагч улс:	Хүлээн авагч ул	с							
		* Санхүүгийн хувьд хариуцагч:	Регистр	Нэр			Банк		Дансны	і дугаар	
			Хаяг								
			Мэдүүлэгч өө	рөө бол тэмдэглэ:	ĸ						
		* Илгээх үеийн тээврийн хэрэгсэл:	Тээврийн төрөл				Улс				
	* Хилийн боомт:	Хилийн боомт				Хяналтын бүс					
		Гэрээлэгч улс:	Гэрээлэгч улс								
		* Бараа нийлүүлэх нөхцөл:	Бараа нийлүүлэ	эх нөхцөл			Боомт				
		* Хэлцлийн код:	Хэлцлийн код								
		* Төлөлтийн код:	201 Бэлэн бу	саар тушаасан							
		* Валютын төрөл:	Валют		∨ ту	хайн	2021-10-03	Ħ	ам.долл	USE	
		 Хэлцлийн ерөнхий дүн: 									
		Бүрдүүлэлтийн хураамж:					[MNT] Монгол төг	грөг			
		Тээврийн зардал:					Валют				
		Даатгалын хураамж:					Валют				
		Нэмэгдэх зардал:					Валют				
		Хасагдах зардал :					Валют				

Зураг 10. Үндсэн мэдээлэл алхмын мэдээлэл оруулах хэсэг

Хүснэгт 1. Үндсэн мэдээлэл алхмын талбаруудын тайлбар

Талбарын нэр	Дэлгэрэнгүй тайлбар
Гаалийн хил нэвтрүүлэх	Гаалийн хил нэвтрүүлэх ялгаа буюу
ялгаа	Импорт/Экспорт төрлийн аль нэгийг сонгоно.
Мэдүүлгийн төрөл	Системд тодорхойлсон төрлүүдээс сонгоно.
Бүрдүүлэлтийн горим	Системээс тодорхойлсон төрлүүдээс сонгоно.
	Дэлгэрэнгүй мэдээллийг
	<u>https://gaali.mn/categories/procedure_</u> холбоосоор
	авах боломжтой.
Гаалийн байгууллага	Барааг мэдүүлэх гаалийн байгууллагыг сонгоно.
Мэдүүлсэн огноо	Барааг гаалийн байгууллагад мэдүүлж байгаа он,
	сар, өдрийг сонгож оруулна.
Илгээгч	Эхний талбарт барааг илгээгч аж ахуйн нэгж,
	байгууллага, иргэний харьяалагдах улсын
	нэрийг сонгож оруулна.
	Нэр хэсэг дээр барааг илгээгч аж ахуйн нэгж,
	байгууллага, иргэний нэрийг нөхөн бичнэ.
	Илгээгчийн иргэний нэр, хаягийг кирилл үсэгт
	хөрвүүлэх шаардлагагүй бөгөөд, эхний үсгийг
	томоор бусад үсгийг жижгээр бичнэ. Жишээ нь:
	Erlian Jiayu Trading Co.,Ltd г.м
	Мөн хаяг, утас зэрэг мэдээллийг бичиг баримтыг
	үндэслэн бичнэ.
Илгээгч улс	Тээврийн бичиг баримтад бичигдсэн барааг
	илгээгч улсыг сонгоно.
Хүлээн авагч улс	Тээврийн бичиг баримтад бичигдсэн барааг
	хүлээн авагч улсыг сонгоно.
Санхүүгийн хувьд	Гадаад худалдааны төлбөр тооцоо хийсэн
хариуцагч	санхүүгийн хувьд хариуцагчийн регистр №, нэр,
	банкны нэр, дансны дугаар, хаягийн мэдээллийг
	оруулна.
	Санхүүгийн хувьд хариуцагч нь мэдүүлэгч өөрөө
	бол тэмдэглэснээр тухайн хэрэглэгчийн
	мэдээлэл системээс автоматаар бөглөгдөнө.
Илгээх үеийн тээврийн	Системээс тодорхойлсон тээврийн төрлүүд
хэрэгсэл	болон илгээх улсаа сонгоно.
Хилийн боомт	Хил нэвтэрсэн боомтын нэрийг оруулах ба
	ачааны манифестын мэдээллээс автоматаар
	татагдана.
Гэрээлэгч улс	Бараа нийлүүлэхээр гэрээ байгуулсан гадаад
	гэрээлэгчийн харьяалагдах улсын нэрийг
	сангаас сонгоно.
Бараа нийлүүлэх нөхцөл	Гадаад худалдааны гэрээ хэлцлийн дагуу
	талуудын харилцан тохирсон бараа нийлүүлэх
	нөхцөлийг инкотермсийн нэр томьёог ашиглан

	сангаас сонгож оруулна. EXW, FOB, CIF, DDU гэх мэт.
Хэлцлийн код	Системээс тодорхойлсон төрлүүдээс сонгоно.
Төлөлтийн код	Тухайн барааны татварын төлөлтийг ямар аргаар хийж байгааг сангаас сонгоно. Жишээ нь: Бэлэн мөнгө тушаасан-101, Бэлэн бусаар тушаасан -201, Урьдчилсан төлбөрөөс суутгал хийсэн-301 гэх мэт.
Валютын төрөл	Гэрээ хэлцэлд заасан үнийн валютын төрлийг сонгох ба тухайн валютын төгрөгтэй харьцах ханш автоматаар тооцогдоно.
Хэлцлийн ерөнхий дүн	Үнийн нэхэмжлэхийн үнийн дүн буюу тухайн ачилтад хамрагдах бүх барааны нийт үнийн дүнг өмнө сонгосон валютаар илэрхийлж бичнэ. Жишээ нь: Гэрээнд 119 тонн цагаан будааг 1 тонныг нь 600 ам.долларын үнээр худалдан авахаар гэрээ байгуулсан ба барааны нийт үнийн дүн 71400 ам.доллар байна. Энэ тохиолдолд хэлцлийн ерөнхий дүн дээр 71400 гэсэн тоо утгыг оруулна.
Бүрдүүлэлтийн хураамж	Систем цаанаасаа бодож мөнгөн дүн тавина.
Тээврийн зардал	 Монгол улсын хилийн боомт хүртэлх барааг тээвэрлэх, ачих буулгах, шилжүүлэн ачихад гарсан хэлцлийн буюу гэрээний үнэнд ороогүй дараах зардлын дүнг бичнэ. Үүнд: ✓ Тээврийн зардал, тээврийн болон экспортын бичиг баримт бүрдүүлэхэд гарсан зардал, тээврийн хэрэгсэл болон чингэлэг ашиглалтын хөлс, түрээсийн төлбөр; ✓ Тээвэрлэлтийн үед барааг ачих, буулгах, хадгалах, шилжүүлэн ачих болон арчлан хамгаалахад гарсан зардал.
Даатгалын хураамж	Даатгалын хураамж гэдэгт импортын оронд тухайн барааг хүргэхтэй холбогдон гарах тээвэрлэлт, ачих буулгах, хадгалах, зэрэг үйл ажиллагаатай холбогдон гарч болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зорилгоор хийсэн хэлцлийн буюу гэрээний үнэнд ороогүй даатгалын зардал хамаардаг. Монгол улсын хилийн боомт хүртэл гарах даатгалын хураамжийн дүнг бичнэ.

Нэмэгдэх зардал	Хэлцлийн үнэнд нэмэгдвэл зохих тээвэрлэлт, даатгалын зардлаас бусад, Гаалийн тариф, гаалийн татварын тухай хуулийн IV, V бүлэгт заасан бусад нэмэгдэх зардлын дүнг бичнэ.
Хасагдах зардал	 Хэлцлийн буюу гэрээний үнэд орсон бөгөөд тусдаа ялгарч харагдах тоон үзүүлэлтээр илэрхийлэгдсэн, гадаад худалдаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үндэслэлтэй мэдээ баримтад тулгуурлан дараах зардлыг хасаж тооцно. Үүнд: ✓ Тоног төхөөрөмжийг импортолсны дараа суурилуулах, угсрах, засварлах болон техникийн туслалцаа үзүүлэх, сургалт явуулах зардал; ✓ Гаалийн хилээр оруулсны дараах тээврийн зардал; Импортлогч орны гаалийн болон бусад татвар.

Үндсэн мэдээлэл оруулах алхмын бүх талбаруудыг бөглөж дууссаны дараа **"Хадгалах"** товч заавал дарна.

Жич: Заавал бөглөх талбарууд бүрэн бөглөгдөөгүй үед алдаа заахыг анхаарна уу. Мөн **"Хадгалах"** товч дарсны дараагаар "**Үргэлжлүүлэх**" товч дарж дараагийн алхам руу шилжих боломжтой.

Импортын мэдүүлгийн үндсэн мэдээллийг хадгалсны дараа дараах байдалтай харагдана.

эдүүлгийн <mark>д</mark> угаар	I-12121675	00012	Горим	400 :	Гаалийн	байгууллага	Бүрдүүлэлтийн 1-	р алба	
улээн авагч БЯМБАСҮРЭН		БАСҮРЭН Мэдүүлсэн огноо		2021-09-28 12:00 Барааны н		нэр төрөл	-		
арааны байршил	[302001] AE	ТЭМА	Мэдүүлгийн төлөв	• Хадгалсан :					
үндсэн мэдээлэл Худалдах, худалдан холбоотой хэлцлий	навахтай ін мэдээлэл	* Гаали	ийн хил нэвтрүүлэх ялгаа: 🧃	Импорт Эк	спорт				
нөхөн бичих			* Мэдүүлгийн төрөл:	10 Энгийн					
ачаа эргэлтийн м а Бараа, тээврийн хэ	эдээлэл рэгслийн		 Кородуулэлтийн горим: 	400 Хилийн ча	надаас дотоодын хэ	рэглээнд зориулан	оруулах		
хөдөлгөөнтэй холб мэдээлэл нөхөн би	оотой чих		* Гаалийн байгууллага:	<u>02201</u> Улаанба	атар дахь гаалийн г	азар Бүрдүүлэлти	йн 1-р алба		
БАРААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	л		 Мэдүүлсэн огноо: 	2021-09-28	<u> </u>				
Барааны ангилал, н баглаа боодол, тоо	нэр, марк, хэмжээ, vнэ,		* Илгээгч:	БНХАУ СN	~ 2	Zhejiang jindalai Deo	corat Илгээгч у	гас	
жин гэх мэт мэдээл бичих	іэл нөхөн			Wushan village Xi	aoyue street, Shangy	ru area Shaoxing city	/		
БИЧИГ БАРИМТЫН М	іэдээлэл		* Илгээгч улс:	БНХАУ СN					
Худалдааны болон дагалдах бичиг бар	ааны болон бусад ах бичиг баримтын * Хүлээн авагч улс :		* Хүлээн авагч улс:	: Mohron MN					
электрон хуулбары	іг хавсаргах.	* Сан	ахүүгийн хувьд хариуцагч :	1151071: Эк	стрэм-Эссэнс ХХК	Хаан банк	5034556	278	
				УБ хот, БГД, 4-р хо	ороо, нарны зам, 8а	1-р давхар тоот			
				Мэдүүлэгч өө	рөө бол тэмдэглэх				
			Гэрээлэгч улс:	<mark>е Б</mark> НХАУ СN					
			* Бараа нийлүүлэх нөхцөл:	ЕХШ Үйлдвэр	ээс, агуулахаас ачи	х (У Боомт			
			* Хэлцлийн код:	110 Валютын	н төлбөртэй бараа				
		* Илгэ:	эх үеийн тээврийн хэрэгсэл	20 Төмөр зам	4	🗸 🔛 БНХАУ	CN		
			* Хилийн боомт:	В04201 Алтан	нбулаг - авто замын	√ 304002	АЛТАНБУЛАГ		
			* Төлөлтийн код:	201 Бэлэн бу	саар тушаасан				
			* Валютын төрөл:	CNY 6HXA	/-ын юань ∨ 44	1.0(2021-09-2	8 2849.	US	
			 Хэлцлийн ерөнхий дүн: 	185797.00000	0	[CNY] 5HXA)	-ын юань		
		Бүрдүүлэлтийн хураамж:		0.000000 [MNT]			л төгрөг		
			Тээврийн зардал:	1067210.9500	00	CNY 5	НХАУ-ын юань		
			Даатгалын хураамж:			CNY 5	НХАУ-ын юань		
			Нэмэгдэх зардал:			CNY 6	НХАУ-ын юань		
			Хасаглах заолал.			CNV 5			

Зураг 11. Үндсэн мэдээлэл алхамд мэдээлэл оруулсан байдал

Ачаа эргэлтийн мэдээлэл оруулах алхам

"Ачаа эргэлтийн мэдээлэл" алхам нь бараа, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнтэй холбоотой мэдээлэл нөхөн бичих хэсэг бөгөөд дараах талбаруудыг бөглөнө. Мөн * тэмдэглэгээтэй талбарын мэдээллийг заавал оруулахыг анхаарна уу.

эдүүлгийн дугаар	гийн дугаар I-12126502-00001		Горим		400 :	Гаал	Гаалийн байгууллага Барааны нэр төрөл		Бүрдүүлэлтийн 1-р алба	
үлээн авагч	долгоржав		Мэдүүлсэн огноо		2021-10-04 12:00	Бара				
арааны байршил -			Мэдүүлгийн төлөв • Х							
үндсэн мэдээлэл			* Хил дээрх тээврийн	і хэрэгсэл	 Тээврийн төрөл 			Улс		
хэлцлийн мэдээлэл нө:	ахтай холообтой хөн бичих	-	 Тээврийн хэрэгсли 	йн дугаар	тээврийн хэрэгслийн	н дугаар				
Ачаа эргэлтийн мэдээ Бараа, тээррийн хэрэг	элэл		* Ачиж буул	тах газар	о: Ачиж буулгах газар					
Бараа, тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөнтэй холбоотой мэдээлэл нөхөн бичих			* Fanaauu	6	- Eanaauuu Katimuuun					
			Dapaditbi	баиршил	• Барааны байршил					
) БАРААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ Бараацы ангилал нар	мари, баглаа боолол		* Гаалийн бүсэд оро	сон огнос	р: Гаалийн бүсэд орсон	н огноо	曲	Чингэлэгий	н дугаар	
) Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэ бичих	марк, баглаа боодол, эх мэт мэдээлэл нөхөн	Ацааг гаалийн	 Каалийн бүсэд оро ханалтал авсан буртгэг 	оаиршил	 Сараны саиршил Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхид тээвр 		⊟ нийн бүртгэл)-ий	Чингэлэгий	н дугаар	
 Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэ бичих Бичиг Баримтын мэдэ 	марк, баглаа боодол, эх мэт мэдээлэл нөхөн ээлэл	Ачааг гаалийн	* Гаалийн бүсэд оро хяналтад авсан бүртгэл	сон огнос т (ачааны	 Барааны байршил Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхүл тээвр 	ч огноо ийн хэрэгсл	⊟ ийн бүртгэл)-ий	Чингэлэгий н мэдээллэл	н дугаар	
 Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэ бичих Бичиг Баримтын мэдэ Худалдааны болон бус баримтын электрон ху 	марк, баглаа боодол, іх мэт мэдээлэл нөхөн хэлэл ад дагалдах бичиг улбарыг хавсаргах.	Ачааг гаалийн	* Гаалийн бүсэд оро хяналтад авсан бүртгэл анифест: 0	сон огнос	 Бараана саярший Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхүл тээвр 	ч огноо ийн хэрэгсл	⊟ ийн бүртгэл)-ий	Чингэлэгий н мэдээллэл	н дугаар	
 Барааны мэдээлэл Барааны антилал, нэр, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэ бичих Бичиг Баримтын мэдэ Бичиг Баримтын мэдэ Худалдааны болон бус баримтын электрон ху 	марк, баглаа боодол, ж мэт мэдзэлэл нөхөн юлэл ад дагалдах бичиг улбарыг хавсаргах.	Ачааг гаалийн Нийт ме Манифестын	 Гаалийн бүсэд ори хяналтад авсан бүртгэл анифест: 0 1 № ТБ I 	оаиршил сон огнос 1 (ачаань 42	 Бараана Сайрший Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхүл тээвр Баглаа боодол 	4 огноо ийн хэрэгсл	ё ийн бүртгэл)-ий Цэвэр жин	Чингэлэгий н мэдээллэл Бохир	н дугаар Э жин	Үйлдэл
 Барааны мэдээлэл Барааны антилал, нэр, тоо хамжээ, үнэ, жин гэ бичих Бичиг Баримтын мэдэ Худалданы болон бус баримтын электрон хуу 	марк, баглаа боодол, х мэт мэдээлэл нөхөн ээлэл аа дагалдах бичиг улбарыг хавсаргах.	Ачааг гаалийн Нийт ма Манифестын	• Гаалийн бүсэд ори хяналтад авсан бүртгэл анифест: 0 ! № ТБ !	оаиршил сон огнос ч	 Бараана Сайрший Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхүл тээвр Баглаа боодол 	4 огноо ийн хэрэгсл	і ийн бүртгэл)-ий Цэвэр жин	Чингэлэгийн н мэдээллэл Бохир	н дугаар	Үйлдэл
 Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэ бичих Бичиг Баримтын мэдэ Худалдааны болон бус баримтын электрон хуу 	марк, баглаа боодол, іх нэт мэдээлэл нөхөн ээлэл ад дагалдах бичиг улбарыг хавсаргах.	Ачааг гаалийн Нийт ма Манифестын	• Гаалийн бүсэд ори хяналтад авсан бүртгэл анифест: 0 к № ТБ 1	√ ⁸ 20н огнос	 Бараана Саярший Гаалийн бүсэд орсон манифест, эсхүл тээвр Баглаа боодол 	н огноо ийн хэрэгсл	ії ийн бүртгэл)-ий Цэвэр жин	Чингэлэгийн н мэдээллэл Бохир	н дугаар	Үйлдэл

Зураг 12. Ачаа эргэлт мэдээлэл алхмын мэдээлэл оруулах хэсэг

Талбарын нэр	Дэлгэрэнгүй тайлбар				
Хил дээрх тээврийн	Эхний хэсэгт Монгол улсын хилээр бараа				
хэрэгсэл	нэвтрүүлэх үеийн тээврийн төрлийг сонгоно,				
	дараагийн хэсэгт тээврийн хэрэгслийн				
	харьяалагдах улсын сонгоно.				
Тээврийн хэрэгслийн	Тээврийн хэрэгслийн дугаарыг бичнэ. Энэ нь				
дугаар	ачааны манифестын мэдээллээс автоматаар				
	татагдах ба зөв татагдсан эсэхийг тулган шалгана.				
Ачиж буулгах газар	Барааг буулгах газар, өртөөний кодыг эхний				
	хэсэгт, нэрийг дараагийн хэсэгт бичнэ. Гаалийн				
	хилээр оруулах барааны хувьд хилээр тээвэрлэж				
	оруулсан тээврийн хэрэгслээс барааг буулгасан				
	газрын кодыг бичнэ.				
Барааны байршил	Барааг гаальд мэдүүлэх үед тухайн бараа				
	байрлаж буй гаалийн хяналтын бүсийг сонгож				
	оруулна.				
Гаалийн бүсэд орсон	Гаалийн хяналтын бүсэд оруулсан он, сар, өдрийг				
огноо	оруулна.				

Хүснэгт 2. Ачаа эргэлтийн мэдээлэл алхмын талбаруудын тайлбар

"Манифест нэмэх" товч дээ дарснаар доорх цонх гарч ирэх ба өөрт байгаа нийт манифестын мэдээллийг жагсаалтаар харуулна. Мөн манифест дугаар, чингэлэг дугаар, огноо, тээврийн баримтын дугаар зэргээр манифестын жагсаалтаас хайлт хийх боломжтой.

ИАНИФЕСТЫН ЖА	АГСААЛТ				
Ианифест №:		ų	іингэлэг №:	Огноо:	
Манифест N ²			Чингэлэг №	2023	1-05-01 ~ 2021-10-04 🖻
ээврийн баримтын N	2:				
Тээврийн баримтын	N ²		Хайх Цэвэрлэх		
 Нийт: 0 					
Манифест N ^g	TE N ^e	TX N ^e	Баглаа боодол	Цэвэр жин	Бохир жин
			Мэдээлэл байхгүй байна		
					Цуцлах С

Зураг 13. Манифестын мэдээлэл татах хэсэг

Барааны мэдээлэл оруулах алхам

"Барааны мэдээлэл" алхам нь барааны ангилал, нэр, марк, баглаа боодол, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт бараатай холбоотой дэлгэрэнгүй мэдээлэл нөхөн бичих хэсэг бөгөөд **"Бичсэнээс хуулах"**, **"Бараа нэмэх"** гэсэн 2 төрлөөр барааны мэдээлэл оруулах боломжтой.

ЭК	СПОРТ, ИМПОРТІ	ЫН БАРАА	НЫ ГААЛ	ИЙН МЭДҮҮЛЭГ			🗧 — Жагсаалт
Ma	дүүлгийн дугаар	1-12126502-00001		Горим	4001	Гаалийн байгууллага	Бүрдүүлэлтийн 1-р алба
Xyr	юн авагч	долгоржав		Мадуулсан огноо	2021-10-04 12:00	Барааны нэр төрөл	A
Бəр	хааны байршил	[301005] FEF 6Д	шг	Мэдүүлгийн төлөв	• Хадгалсан і		
0	ундсан мадаалал Худандах, уудалдан өөкчтөл холдлийн мадаалал нөхөн б ахаа аргалтийн мадаалал Бараа, газврийн хорогслийн холбоотой надаалал нөхөн б	колбоотоя иних жадаллаантэй иних	Нийт бараа	со Барааны нор Холцлий Улс хэмжээ	н тоо Хэлцлийн нэгж 0 үнэ	о Баллаа Нийт татва боодол дүн	нсэнээс хуулах + Бараа нэмэх рын ₀ үйлдэл
0	БАРААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ Барааны ангилал, нэр, марк тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт бичих	, баглаа боодоп, мадзолал нөхөн			4		
4	Битиг саримтын мэдээлэл Худалдааны болон бусад да баримтын электрон хуулбар					ээгүй байна. К Буцах	к

Зураг 14. Барааны мэдээлэл алхмын бараа бүртгэх хэсэг

"Бичсэнээс хуулах" товчийг дарахад өмнө нь бичиж байсан нийт мэдүүлгийн барааны жагсаалтыг харуулна. Жагсаалтаас бараагаа сонгон "Хуулах" товч дарснаар барааны мэдээллийг тэр чигт нь хуулах бөгөөд хуулсны дараагаар тухайн барааны мэдээллийг засаж хадгалах боломжтой. Ижил төрлийн барааг олон удаа мэдүүлж байгаа үед энэ үйлдлийг ашигласнаар мэдүүлгийн мэдээллийг хурдан зөв бөглөх боломжоор хангаж өгснөөрөө давуу талтай.

Огнос	: Эхлэх ог	ноо ~Дуусах о	гн 📋 🛛 Бараа	ны нэр:		Хай	х Цэва	эрлэх
БТКУС								
Іийт:]	LO							
	БТКУС	Нэр	Хэлцлийн тоо хэмжээ	Хэлцлийн нэгж үнэ	Баглаа боодол	Ангиллын тоо хэмжээ	Цэвэр жин	Бохи жин
۲	33011300	test	2	1	1 BG	2 KG	2	12
0	33011900	test	2	2	1 BG	4 KG	4	5
	33011300	test	2	1	1 BG	2 KG	2	12
	33011900	test	2	2	1 BG	4 KG	4	5
	02032100	Гахайн мах	23	5000	0 null	1200 KG	1200	1300
	02023010	Үхрийн мах	24	7000	0 null	2100 KGM	23000	2300
	42031020	Тест бараа 1	0	0	0 null	0 U	240	300
	94042900	Матрац	1	1.7	1 CY	1 U	24	24
	63090000	Хувцас, хуучин	135	4.47	135 BE	4490 KG	4490	4500
	95069900	Туухай, дасгалын	10	0.5	3 BE	10 U	300	300

Зураг 15. Барааны мэдээлэл алхмын бичсэнээс хуулах цонх

"Бараа нэмэх" товчийг дарахад барааны мэдээлэл оруулах цонх гарч ирэх бөгөөд тухайн цонхонд барааны дэлгэрэнгүй мэдээлэл оруулан "Хадгалах" товчийг дарснаар барааны мэдээллийг бүртгэнэ. Мөн * тэмдэглэгээтэй талбарын мэдээллийг заавал оруулахыг анхаарна уу.

РААНЫ МЭДЭЭЛЭЛ Б	үртгэх		
* БТКУС-ийн код:	БТКУС код болон	барааны нэрээр хайх	~
* Гарал үүслийн улс:	Сонгох		\sim
* Тарифын төрөл:	Сонгох		\sim
* Оноосон нэр:	Оноосон нэр		
Үйлдвэрлэгч:	Үйлдвэрлэгч		
Марк (Модель):	Марк (Модель)		
Онцлог шинж:	Онцлог шинж, са	влагаа, агууламж, зориулалт	
Бусад мэдээлэл:	Бусад мэдээлэл		
Үйлдвэрлэсэн он сар:	Үйлдвэрлэсэн он	сар	
Бар код:	Бар код		Q
Квот:	Квот		Q
* Хэлцлийн нэгж үнэ:	0.00	📕 USD 🛛 ам. доллар	\sim
* Хэлцлийн тоо хэмжээ:	0.00	иж бүрдэл	\sim
Ангиллын нэгж үнэ:	0.00	📕 USD ам. доллар	~
* Ангиллын тоо хэмжээ:	0.00	иж бүрдэл	\sim
• Шилжих коэффициент:	Шилжих коэффи	циент	
Баглаа боодол:	0.00	Сонгох	\sim
* Цэвэр жин:	0.00		КГ
* Бохир жин:	0.00		КГ

Зураг 16. Барааны мэдээлэл алхмын бараа бүртгэх цонх

Хүснэгт 3. Бараа бүртгэх хэсгийн талбаруудын тайлбар							
Талбарын нэр	Дэлгэрэнгүй тайлбар						
БТКУС-ийн код	Барааны ангиллын кодыг Уялдуулсан системийн дагуу заавал 8 оронтой ангиллын кодыг сангаас сонгож оруулна. Барааны нэр болон кодоор хайлт хийж ангиллын кодыг сонгох боломжтой.						
Гарал үүслийн улс	Барааны гарал үүслийг нотлох бичиг баримтыг үндэслэн гарал үүслийн улсын нэрийг сонгож оруулна.						
Тарифын төрөл	 Барааны гарал үүслийг нотлох бичиг баримтыг үндэслэн тарифын төрлийг сонгож оруулна.Үүнд: Нэн тааламжтай тариф: - ДХБ-ын гишүүн орнууд болон Белорусь Улсын гарал үүсэлтэй бараанд хэрэглэнэ. Гарал үүслийг нотлох баримт хавсаргасан байна. Ердийн тариф: - Гарал үүслийг нотлоогүй тохиолдолд ердийн тарифыг хэрэглэнэ. Нэн тааламжтай тарифаас хоёр дахин их байна. Хөнгөлөлттэй тариф: - Эдийн засгийн түншлэлийн хэлэлцээрийн дагуу Япон Улсын гарал үүсэлтэй бараанд хэрэглэнэ. ЭЗТХ-ийн гарал үүслийн гэрчилгээ хавсаргана. 						
Оноосон нэр	Барааны ерөнхий нэрийг бичиж таслал тавин, тухайн барааг тодотгосон онцлог шинжийг бичнэ. Жишээ нь: Тамхи, янжуур, шүүлтүүртэй; Будаа, цагаан, өнгөлсөн гэх мэт						
Үйлдвэрлэгч	Барааг үйлдвэрлэсэн компанийн нэрийг бичнэ. Жишээ нь: телевизор-Sony, LG, эмнэлгийн тоног төхөөрөмж Philips, Taewoong Medicalc co.,LTD, гоо сайхны барааUnilever, B36 & Gamble. будаа - Organic Rice Company гэх мэт бичнэ.						
Марк (Модель)	Барааны брэнд нэр, стандарт, артикул, загвар, сорт зэргийг тухайн барааны онцлогтой уялдуулан бичнэ. Барааны брэнд нэрийг хэлцэлд туссан байдлаар нь бичих бөгөөд гадаад нэрийг кирилл үсэгт хөрвүүлэхгүй. Эхний үсгийг томоор бусад үсгийг жижгээр бичнэ. Тухайлбал: Esse, Tide, Ariel гэх мэт. Стандартын үсгэн тэмдэглэгээг том үсгээр бичнэ						
Онцлог шинж	сарааны зориулалт, агууламж, онцлог шинж, чанар, зэрэг, техникийн үзүүлэлт, хүчин чадал, хэмжээ, барааны шинж байдал, тодорхойлолт, савлагаа бичнэ. Тухайлбал: тамхи-						

	1хайрцаг*50блок*10ж/х*20ш, бохь 20мг, ник 1.6мг, Шампунь тэжээлийн, чийгшүүлэгчтэй, 1хайрцаг*6 ш*250мл, с/жин-53гр, үс арчилгаа.
Бусад мэдээлэл	Дээрх талбаруудад ороогүй боловч тухайн барааны үнэ, ангилалд нөлөөлөх бусад мэдээллийг оруулна.
Үйлдвэрлэсэн он	Барааны үйлдвэрлэсэн он бичнэ.
Бар код	
Квот	
Хэлцлийн нэгж үнэ	Гэрээ хэлцэлд туссан хэмжих нэгжээр илэрхийлсэн нэгж үнийг оруулна. Дээрх жишээний дагуу хэлцлийн нэгж үнэ нь 600 ам.доллар
Хэлцлийн тоо хэмжээ	Барааны гэрээ хэлцэлд нэгж үнийг тохирсон хэмжих нэгжээр илэрхийлэгдсэн тоо хэмжээг оруулна. Жишээ нь: Нотлох бичиг баримтад 119 тонн гэж заасан бол хэлцлийн тоо хэмжээ нь 119 бөгөөд хэмжих нэгж нь тонн байна. Хэлцлийн тоо хэмжээ хүснэгтэд 119, харин тонн гэсэн хэмжих нэгжийг сангаас сонгож оруулна.
Ангиллын нэгж үнэ	БТКУС-ийн ангилал хэмжих нэгжээр илэрхийлэгдсэн суурь нэгж үнийг программаас
	автоматаар тооцож гаргадаг.
Ангиллын тоо хэмжээ	БТКУС-ийн ангилал хүснэгтэд Уялдуулсан системийн дагуу 8 оронгийн түвшинд ангиллын кодыг бичихэд ангиллын хэмжих нэгж идэвхэжнэ. Ангиллын хэмжих нэгж нь хэлцлийн хэмжих нэгжээс өөр байгаа тохиолдолд ангиллын тоо хэмжээг тооцон гаргахдаа хэлцлийн хэмжих нэгжийн тоон утгыг ангиллын хэмжих нэгжээр илэрхийлж, хэлцлийн тоо хэмжээгээр үржүүлж тооцно. Жишээ нь: Цагаан будааны хэлцлийн хэмжих нэгж нь тонн бол Уялдуулсан системийн дагуу ангиллын хэмжих нэгж нь кг байдаг. Иймд цагаан будааны хэлцлийн тоо хэмжээ 119 тонн, ангиллын тоо хэмжээ 119,000 кг болно.
Шилжих коэффициент	БТКУС-ийн ангилал хэмжих нэгжээр илэрхийлэгдсэн суурь нэгж үнийг программаас
Баглаа боодол	автоматаар тооцож гаргадаг. Эхний хэсэгт тухайн барааны баглаа боодлын тоо ширхгийг, дараагийн хэсэгт баглаа боодлын хэмжих нэгжийг сонгож оруулна.

Цэвэр жин	Цэвэр жин (вес нетто, net weight) бараатай хамт
	хэрэглэгчид очих, жижиглэн худалдаалахаар
	борлуулагдах баглаа боодлын жинг цэвэр жинд
	оруулж тооцож кг-аар илэрхийлж бичнэ.
Бохир жин	Хадгалалт, хамгаалалт, тээвэрлэлтийн
	зориулалттай баглаа боодлын жинг бохир жинд
	оруулан тооцож кг-аар илэрхийлнэ. Бохир жин
	(вес брутто, gross weight) барааны доторх болон
	гаднах хайрцаг, шуудай, торх, шил гэх мэт
	тооцсон жинг ойлгоно. Өөрөөр хэлбэл бохир
	жин гэдэг нь барааны жинд түүний гаднах баглаа
	боодлыг оруулсан жин юм.

SKCHOPT, MMHOPT		DITAP	A) IV	ин мэдттлэг						← жагсаалт
Мэдуулгийн дугаар	I-12121675-000	12		Горим	400 :		Гаалийн байгууллага		Бурдуулэлтийн 1	-р алба
Хүлээн авагч	илээн авагч БЯМБАСҮРЭН			Мэдүүлсэн огноо	2021-09-28 12:0	0	Барааны нэр төрөл		-	
Барааны байршил	зны байршил [302001] АБТЭМА			Мэдүүлгийн төлөв	дүүлгийн төлөв • Хадгалсан :					
Үндсэн мэдээлэл Худалдах, худалдан авахтай х хэлцлийн мэдээлэл нөхөн би	 ундсэн мэдээлэл Худалдах, худалдан өвэхтэй холбоотой ээлцлийн мэдээлэл нөхөн бичих Нийт бараа 							O E	ичсэнээс хуулах	+ Бараа нэмэх
Ачаа эргэлтийн мэдээлэл Бараа, тэзерийн хэрэгслийн холбоотой мэдээлэл нөхөн б			#	Барааны нэр Улс 👙	Хэлцлийн тоо хэмжээ	Хэлцлийн н үнэ	эгж Баглаа ф боодол Ф	Нийт тате дүн	ф	Үйлдэл
Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, марк, хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт мэд	баглаа боодол, тоо ээлэл нөхөн бичих		1	Төмөр утас, гагнуурын IN	150 U	81.25 AUD		54,753,71 MNT	14.48 💿	0 2 0
бичиг баримтын мэдээлэл Худалдааны болон бусад даг баримтын электрон хуулбар	БИЧИГ БАРИМТЫН МЭДЭЭЛЭЛ Худалдааны болон бусад дагалдах бичиг баримты электрон хулбарыг хавсаргах.		2	Химийн индикатор, 4-р зэргийн TR	1560 BX	3.36 EUR	14 CT	19,396,94 MNT	÷3.30 💿	ਗ਼ ∠ ם
									< 1	10 / хуудас ∨
								< Буц	ах Q Хянах	Үргэлжлүүлэх >

Зураг 17. Барааны мэдээлэл алхмын барааны жагсаалт хэсэг

Бичиг баримтын мэдээлэл оруулах алхам

"Бичиг баримтын мэдээлэл" алхам нь худалдааны болон бусад дагалдах бичиг баримтын электрон хуулбарыг хавсаргах хэсэг бөгөөд **"Бичиг баримт нэмэх"** товч дарахад бичиг баримтын мэдээлэл оруулах цонх гарч ирнэ.

СПОРТ, ИМПО	РТЫН БАРАА	НЫ ГААЈ	ийн мэдүүлэ	ЭГ					← Жаг
Издүүлгийн дугаар I-12126502-0000 (үлээн авагч ДОЛГОРЖАВ Барааны байршил [301005] ГЕГ БДІ		001	Горим		400: 2021-10-04 12:00		Гаалийн байгууллага Барааны нэр төрөл		ійн 1-р алба
		Мэдүүлсэн огноо ШГ Мэдүүлгийн төлөв		2021-10-0					
				• Хадгалса	• Хадгалсан :				
 Ачаа эргэлтийн мэдээлэл Бараа, тээврийн хэрэгслийн хеделгөөнтэй холбоогой мэдээлэл нехен бичих Барааны ангилал, нэр, марк, баглаа боодол, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт мэдээлэл нехен биних 		Бичиг барі	имтын нэр	Тайлбар	Дугаар	Огноо	Хуудас	Файл	Үйлдэл
БИЧИГ БАРИМТЫН МЭДЭЭЛЭЛ Худалдааны болон бусад дагалдах бичиг баримтын электрон хуулбарыг хавсаргах.						гээгүй байна.			
								< Буцах 🔍	Хянах 土 Илга

Зураг 18. Бичиг баримтын мэдээлэл алхмын бүртгэх хэсэг

Бичиг баримтын мэдээлэл оруулах цонх нь дараах байдлаар харагдана. Барааг мэдүүлэхэд шаардагдах бичиг баримтуудыг PDF форматаар хавсаргаж оруулах бөгөөд нэр, тоо, дугаар, хавсаргах файлуудыг харгалзах хэсэгт бүрэн бичин **"Хадгалах"** товч дарснаар бичиг баримтын мэдээллийг бүртгэнэ.

БИЧИГ БАРИМТ БҮРТГЭ	ĸ	X
* Бичиг баримтын нэр:	Зөвшөөрөл	\sim
* Дугаар:	112	
* Огноо:	2021-08-12	Ë
* Хуудас:	1	
* Файл:	2	
	gaali-mn	
Тайлбар:	Зөвшөөрлийн бичиг баримт	
	Болих 🛅 Ха д	ıгалах

Зураг 19. Бичиг баримтын мэдээлэл бүртгэх цонх

Хүснэгт 4. Бичиг баримтын мэдээлэл хавсаргах хэсгийн талбаруудын талбар

Талбарын нэр	Дэлгэрэнгүй тайлбар
Бичиг баримтын нэр	Хавсаргах бичиг баримтын нэрийг системд
	тодорхойлсон төрлөөс сонгож оруулна. Системд
	байхгүй бичиг баримтын төрлийг оруулах бол
	"Бусад" гэснийг сонгохыг анхаарна уу.
Дугаар	Хавсаргах бичиг баримтын дугаарыг гараас бичиж
	оруулна.
Огноо	Хавсаргах бичиг баримтын огноог гараас бичиж
	оруулна.
Хуудас	Хавсаргах бичиг баримтын хуудасны тоог гараас
	бичиж оруулна.
Файл	"Файл" хэсэгт дарж тухайн бичиг баримтыг PDF
	форматаар хавсаргаж оруулна.
Тайлбар	Нэмэлт шаардлагатай тайлбар оруулах бол гараас
	бичиж оруулна. Энэ талбар нь заавал бөглөх албар
	биш болно.

← Жагсаалт

ЭКСПОРТ, ИМПОРТЫН БАРААНЫ ГААЛИЙН МЭДҮҮЛЭГ

Мэдүүлгийн дугаар	I-12121675-0000	9	Горим	403 :		Гаалийн байгуул	лага	Бүрдүүлэл	птийн 1-ра	лба
Хүлээн авагч	БЯМБАСҮРЭН		Мэдүүлсэн огноо	2021-09-28 12:0	2021-09-28 12:00		Барааны нэр төрөл		6	
Барааны байршил	Барааны байршил [302024] Техник импорт		Мэдүүлгийн төлөв	• Хадгалсан						
Ундсэн мэдээлэл Худалдах, худалдан авахтай холбоотой хэлцлийн мэдээлэл нөхөн бичих		Нийт бичиг баримт 10							+ Бичигб	аримт нэмэх
Ачаа эргэлтийн мэдээлэл Бараа, тээврийн хэрэгслийн	 Ачаа эргэлтийн мэдээлэл Бара, тээргийн хөрэгслийн хөдөлгөнтэй холбоогойн мэдээлэл нөхөн бичих Барааны мэдээлэл Барааны ангилал, нэр, марк, баглаа боодол, тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт мэдээлэл нөхөн бичих 		Бичиг баримтын нэр Тайлбар			Дугаар С		Хуудас	Файл	Үйлдэл
холбоотой мэдээлэл нөхөн 1			Итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн овог нэр			XX-05/23/3198 2013-06		l	٥	2 0
Барааны ангилал, нэр, марк тоо хэмжээ, үнэ, жин гэх мэт бичих			Баглаа боодлын жагсаалт			20210831 2021		1	D	2 🗅
вичиг Баримтын мэдээлэл Худалдааны болон бусад дагалдах бичиг баримтын электрон хуулбарыг хавсаргах.		Proforma Invoice	10112357-265682811-12 202		2021-08-31	1	۵	∠ 0		
		Импортын лице	003/21/5881 2021-09-0		2021-09-08	1	۵	_ 0		
		Экспорт, импорт	C1400204	320200109	2021-01-01	1	۵	2 0		
			Бусад				2005-11-28	1	۵	2 🗅
		Бусад	02/2322		2021-09-23	1	۵	2 🗅		
		Итгэмжлэгдсэн 1	өлөөлөгчийн овог нэр	125/02 2021-0		2021-04-01	1	۵	∠ 0	
		Итгэмжлэгдсэн төлөөлөгчийн регистрийн дугаар			125/02 202		2021-04-01	1	۵	2 🗅
								< 1	>	10/хуудас∨
							<	Буцах	Q Хянах	<u>т</u> Илгээх

Зураг 20. Бичиг баримтын жагсаалт харуулах хэсэг

Мэдүүлгийн мэдээлэл "Илгээх" товч дарахад хяналтын цонх харуулах ба "Хяналт" цонхны мэдээлэл ямарч зөрүүгүй үед илгээх боломжтой болно. Хяналтын мэдээлэл зөрж байгаа тохиолдолд зөрүүтэй талбаруудыг системээс "УЛААНААР" тодруулан харуулах болно.

🔕 Хяналтын мэдээлэл з	өрүүтэй байна!			×
Мэдүүлгийн дугаар: I-121	121675-00012	Өмнөх мэдүүл	лгийн дугаар: -	
Бүрдүүлэлтийн горим: <mark>Хи</mark>	лийн чанадаас до	тоодын хэрэглээнд зориулан о	руулах	
Барааны байршил: [3020	01] АБТЭМА	Валютын хань	ины огноо: 2021-09-28	
Гухайн валютын ханш: 44	1.06 CNY	Ам.долларын	ханш: 2849.17	
Үзүүлэлт	Валютын код	Мэдүүлгийн ерөнхий дүн	Барааны нийлбэр дүн	Зөрүү
Статистик дүн	USD	193,969.361753	167,905.509483	26,063.852271
Ерөнхий дүн	CNY	1,253,007.950000	1,084,640.050000	168,367.900000
Зардал тооцоогуй дүн	CNY	185,797.000000	17,429.100000	168,367.900000
Нийт зардал	CNY	1,067,210.950000	1,067,210.950000	0.000000
Тээврийн зардал	CNY	1,067,210.950000	1,067,210.950000	0.000000
Даатгалын хураамж	CNY	0.000000	0.000000	0.000000
Нэмэгдэх зардал	CNY	0.000000	0.000000	0.000000
Хасагдах зардал	CNY	0.000000	0.000000	0.000000
Цэвэр жин		0.000	1,026.400	-1,026.400
Бохир жин		0.000	1.096.000	-1.096.000

Xaax

Зураг 21. Хяналт цонх - хяналтын мэдээлэл зөрүүтэй үед харагдах хэсэг

Тухайн хяналт зөрүүтэй **"УЛААНААР"** тодруулан талбаруудыг мэдээллийг засаж, үнэн зөв болгосны дараа **"Хяналт"** цонх зөрүүгүй болж **"Илгээх"** товч идэвхижин мэдүүлгийн мэдээллийг гаалийн байгууллага руу илгээх боломжтой болно.

Іэдүүлгийн дугаар: 02-21 үрдүүлэлтийн горим: Хил	21675-21-100008 ийн чанадаас дотоод	Өмнөх мэдүүлгийн ; ын хэрэглээнд зориулан оруулах	дугаар: -	
арааны байршил: [30200	1] АБТЭМА	Валютын ханшны ог	ноо: 2021-09-28	
ухайн валютын ханш: 284	9.17 USD	Ам,долларын ханш:	2849.17	
Үзүүлэлт	Валютын код	Мэдүүлгийн ерөнхий дүн	Барааны нийлбэр дүн	Зөрүү
Статистик дүн	USD	1,381.000000	1,381.000000	0.000000
Ерөнхий дүн	USD	1,381.000000	1,381.000000	0.000000
Зардал тооцоогүй дүн	USD	1,152.000000	1,152.000000	0.000000
Нийт зардал	USD	229.000000	229.000000	0.000000
Тээврийн зардал	USD	194.000000	194.000000	0.000000
Даатгалын хураамж	USD	0.000000	0.000000	0.000000
Нэмэгдэх зардал	USD	35.000000	35.000000	0.000000
Хасагдах зардал	USD	0.000000	0.000000	0.000000
Цэвэр жин		910.000	910.000	0.000
Бохир жин		920.000	920.000	0.000

Зураг 22. Хяналт цонх - хяналтын мэдээлэл зөрүүгүй

Гаалийн байгууллага руу илгээсний дараа мэдүүлэг **"Хүлээн авсан"** төлөвт шилжинэ. Мэдүүлгээ илгээсний дараа засварлаж болохгүйг анхаарна уу. Мэдүүлгийн дугаар нь системээс автоматаар үүсэх бөгөөд тухайн мэдүүлгийг илтгэх цор ганц дугаар болно. Мэдүүлгийн дугаараа ашиглан мэдүүлгийн явцын мэдээллээ шалгах, татвар төлөх боломжтой.

Мэдүүлгийн дугаар	02-2121675-21-100001	Горим	4001	Гаалийн байгууллага	Бүрдүүлэлтийн 1-р алба
Хүлээн авагч	БЯМБАСҮРЭН	Мэдүүлсэн огноо	2021-09-15 12:00	Барааны нэр төрөл	1
Барааны байршил	[302007] Монгол экспресс	Мэдүүлгийн төлөв	• Хүлээн авсан 1		

Зураг 23. Хүлээн авсан мэдүүлгийн төлөв харагдах хэсэг

Гаалийн мэдүүлгийн мэдээлэл, дагалдах бичиг баримтыг бараатай тулган шалгаж, биет үзлэг хийсний дараа гаалийн хяналт шалгалт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч, ахлах байцаагч нар баталгаажуулж зөвшөөрснөөр гаалийн мэдүүлэг хүчин төгөлдөр болно. Мөн "Гаалийн үйлчилгээний цахим систем"-ийн **"Нүүр хуудас"-**ны мэдүүлгийн дугаар оруулах хэсэгт тухайн мэдүүлгийн дугаараа оруулан тухайн мэдүүлгийн явцын мэдээллээ харж, хянах боломжтой юм.

Хэрэглэгчийн цэстэй ажиллах

Зураг 24. Бүртгэлтэй хэрэглэгчийн цэс харуулах хэсэг

Өөрийн бүртгэлээр нэвтэрсний дараагаар өөрт хамаарах үйлчилгээ, мэдүүлгийн мэдээллээ харах, хянахын тулд сайтын **"Нэвтрэх"** хэсэгт нэвтэрсэн хэрэглэгчийн нэрийг харуулна. Тухайн нэр хэсэг дээр дарахад дэд цэсүүд харагдах ба аль нэг дэд цэс дээр дарснаар бүртгэлтэй хэрэглэгчийн ажиллах цэс рүү үсэрнэ. Энэ хэсгээс хэрэглэгч өөрийн бүртгэлээр тус системээс авсан нийт үйлчилгээ, бүрдүүлэлт, мэдүүлэг гэх мэт түүхчилсэн мэдээллээ харах, хянах боломжтой.

 Таллийн цахим үйлчилгээний Тавтай морилно уу! Д. долгоржав 	им и Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг Хэрэглэгч та "Экспорт, Импортын барааны гаалийн мэдүүлэг" шинээр үүсгэх бол дараах "Шинээр бичих" товч дээр дарна уу. И Шинээр бичих											
🛗 Хянах самбар	Эхлэх огноо ~ Дуусах огноо 🗎 Мэдүүлгийн № БТЮУС код Хүлээн авагч/Илгээгч ТХ-нйн дугаар Уух талав 🗸											
🙆 Үндсэн цэс 🗸 🗸	Бүрдүүлэлтийн горим 🗸 Хайх Цэвэрлэх											
 Ф Мэдэгдэл Гаалийн бүрдүүлэлт 	Таны бичсэн мэдүүлгийн нийт тоо: 14											
Гаалийн мэдүүлэг 🔹 🔺		Мэдүүлгийн дугаар	Мэдүүлгийн төлөв	Мэдүүлсэн огноо	Горим	Барааны нэр төрлийн тоо	Статистик дүн (\$)	Нийт татвар (₮)	Илгээгч / Хүлээн авагч	Тээврийн хэрэгслийн дугаар	Илгээсэн огноо	Байцаагч
Барааны мэдүүлэг Авто машины мэдүүлэг	+	Импорт • I-12126502-00001	Төлөв: • Хадгалсан Огноо: 2021-10-04	2021/10/04	400 :	0	12,000.00	0.00	00	5736УБО	-	ББГУБ: ХШГУБ:
Баталгаажсан мэдүүлэг	+	Экспорт • I-12121631-00004	Телев: • Хадгалсан Огноо: 2021-09-29	2021/09/29	910 :	1	12,000.00	68,805,523.2 6	йй		-	ББГУБ: ХШГУБ:
 Нэхэмжлэхийн жагсаалт Д Лабораторийн шинжилгээ 	+	Экспорт • E-12121631-00002	Телев: • Хадгалсан Огноо: 2021-09-23	2021/09/23	910 :	0	370.88	0.00	pp		-	ББГУБ: ХШГУБ:
Үйлчилгээнүүд Хусэптуул	+	Импорт • I-12121631-00003	Телев: • Хадгалсан Огноо: 2021-09-23	2021/09/23	400 :	0	3,600.00	0.00	Лхагваа		-	ББГУБ: ХШГУБ:
Системээс гарах	+	Импорт • 02-2121631-21-100001	Телев: • Хүлээн авсан Огноо: 2021-09-14	2021/09/14	400 :	1	960.00	423,949.06	mmmm	5736УБО	2021/09/14 15:17	ББГУБ: 0318 ХШГУБ: 0878

Зураг 25. Бүртгэлтэй хэрэглэгчийн цэстэй ажиллах хэсэг